

PRZYKŁADOWA PEŁNA ODPOWIEDŹ

Poświęcenie się w imię wyższych wartości. Omów zagadnienie na podstawie *Mitologii* (cz. I Grecja) Jana Parandowskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

LEKTURA BAZOWA

Jan Parandowski, *Mitologia* (cz. I Grecja)

EPOKA

Starożytność

CZAS

WYPOWIEDZI
ok. 4 min

OPRACOWANIE

nauczyciele
Odrabiamy

ZESKANUJ TELEFONEM ALBO KLIKNIJ

Kursy maturalne

Pakiet 10 kursów do matury 2027 od Odrabiamy.pl.

Przećwicz to pytanie

Darmowy symulator matury ustnej. Ocena wg kryteriów CKE.

Posłuchaj

Darmowy kurs z opracowaniem pytań jawnych 2027.

JAK Z TEGO KORZYSTAĆ

To gotowa wypowiedź, taka jak na egzaminie. Etykiety na marginesie pokazują, z jakich kroków się składa. Nie ucz się jej na pamięć: zbuduj własną według tego samego planu, a potem sprawdź się w symulatorze (kod QR „Przećwicz to pytanie” wyżej).

TEZA

wstęp, który od razu mówi, co będziesz udowadniać

Wielu młodych ludzi szuka swojego celu w życiu. Niektórzy realizują się poprzez altruizm. To szlachetna postawa, która polega na tym, żeby bezinteresownie czynić dobro, a więc pomagać jednostce lub grupie bez względu na poniesione straty. Podobne postępowanie znamy już od czasów starożytnych i możemy zaobserwować w jednym z mitów greckich. Mowa o prometeizmie, czyli buncie jednostki przeciwko Bogu lub bogom dla dobra ludzkości. Prometeizm wiąże się z poważnymi konsekwencjami, jednak stawką jest dobro wszystkich ludzi. Nazwa tej

postawy pochodzi od imienia Prometeusza, bohatera *Mitologii*. Jego przykład pokazuje, że ludzie poświęcają się też w imię wyższych wartości.

Z LEKTURY

sceny i postacie z
lektury bazowej
omówione pod tezę

Według *Mitologii* Prometeusz to tytan, który stworzył człowieka. Pierwsi ludzie byli jednak zbyt słabi i wrażliwi. Tytan postanowił więc wykraść dla nich ogień z Olimpu, żeby mogli się ogrzać i obronić przed dzikimi zwierzętami. Sam ten gest świadczy o tym, jak troskliwym opiekunem był Prometeusz. To jednak nie spodobało się bogom. Rozgniewany Zeus postanowił zemścić się na Prometeuszu. Rozkazał przykuć go do skał Kaukazu i rozkazał orłowi szarpać jego wątrobę. Męka nie miała końca, bo wątroba Prometeusza codziennie odrastała, a ptak za każdym razem po nią wracał. Prometeusz prawdopodobnie wiedział, że wykradając ogień, narazi się bogom, jednak poświęcił się dla wyższych celów. Pokazał ludziom, jak używać ognia, a także nauczył ich różnych sztuk i rzemiosł. Tak bardzo kochał człowieka, że chciał mu zapewnić godne życie, nawet kosztem siebie samego. Uważam, że taka heroiczna postawa jest godna naśladowania.

KONTEKST

drugi tekst lub zjawisko,
zestawione z lekturą

W pewnym sensie podobny do Prometeusza jest... Konrad z III części *Dziadów* Adama Mickiewicza. Bohater rozmyślał w celi więziennej nad sytuacją Polaków pod zaborami. W pamiętnym monologu opisał swój stosunek do ludzi, Boga i samego siebie. W przypływie emocji nazwał się mistrzem, poetą lepszym od poprzedników. Mówił o swoim talencie. Wierzył, że dzięki niemu zdoła zwrócić Polakom wolność. Konrad był tak zaślepiony pychą, że czuł się lepszy od samego Boga, a wręcz zarzucał mu obojętność na los człowieka. Mówił, że tak naprawdę Bóg wcale nie jest miłością, a jedynie mądrością. Wypomniął mu, że porzucił Polaków w potrzebie, przez co skazał ich na ogromne cierpienie. Jednocześnie Konrad zadeklarował wielką miłość do wszystkich pokrzywdzonych. Stwierdził, że w swojej twórczości szuka sposobu na to, by ich uratować. Można więc powiedzieć, że Konrad przejawia cechy prometejskie - nie tylko kochał całą ludzkość, ale też zbuntował się przeciw Bogu. Chciał przejąć władzę nad ludzkimi duszami po to, by wyzwolić je od cierpienia. Sprzeciwiał się okrutnej, tyrańskiej władzy Boga. Oskarżał go o brak empatii, wrażliwości, współczucia - prawie nazwał go carem. Kara, jaka spotkała Konrada, nie jest opisana wprost, jednak z treści utworu możemy się domyślać, że został zesłany na Sybir.

WNIOSEK

spięcie obu części i
odpowiedź na pytanie

Na koniec chciałbym zauważyć, że Prometeusz jest jednym z pierwszych wzorców literackich postawy, która przejawia się w miłości do człowieka, próbie ratowania go przed złem czy cierpieniem i buncie przeciwko Bogu lub bogom. Konsekwencją takich działań jest jednak surowa kara. W

przypadku Prometeusza było to wieczne cierpienie. Z kolei Konrad przypłacił swój bunt zesłaniem na Syberię. Obaj bohaterowie prawdopodobnie spodziewali się kary za swoją pychę. Mimo to poświęcili się, żeby ocalić ludzkość od cierpienia. Uważam, że taka altruistyczna postawa jest godna naśladowania.